

การให้ที่มีผลมาก (๑)

เมื่อจิตเลื่อมใสแล้ว

ทักษิณาทานในพระตถาคตผู้สัมาสัมพุทธเจ้า
และในสาวกของพระองค์ เชื่อว่า มีผลน้อย ย่อมไม่มี

การให้ที่มีผลมาก (๑)

๒๓๘

ปัจจุบัน สังคมเปลี่ยนแปลงไปมาก คนส่วนใหญ่จึงมีความเชื่อว่า การจะประกอบกิจการ หรือทำงานใดให้ประสบความสำเร็จนั้น ขึ้นอยู่กับดวง ถ้าใครดวงดี จะประกอบงานใดก็เจริญรุ่งเรือง แต่ในทางกลับกัน ถ้าดวงไม่ดี จะจับหรือทำสิ่งใดก็ไม่สำเร็จ ดังนั้นก่อนตัดสินใจจะทำอะไรสักอย่าง บางคนจึงต้องวิ่งไปหาหมอดูให้ผูกดวง ซึ่งถือว่าเป็นเคล็ดอย่างยิ่ง แต่ที่จริงแล้ว ดวงที่เราควรดูและเอาใจใส่ มิใช่ดวงโหราศาสตร์หรือดวงดาว แต่เป็นดวงธรรมภายในตัวของเราต่างหาก ฉะนั้นอย่าเสียเวลา เสียทรัพย์ ไปดูในสิ่งที่ไม่ใช่สัจจะ ควรหันกลับมาดูดวงใสภายในตัวของเรามากกว่า ธรรมดวงนี้สถิตอยู่ที่ศูนย์กลางกายฐานที่ ๗ ซึ่งเป็นฐานแห่งความสำเร็จของชีวิต ถ้าได้ดวงใสชีวิตจะมีความสุขและความสำเร็จสมปรารถนา ฉะนั้นให้นำใจมาหยุดนิ่งอยู่ที่ศูนย์กลางกายฐานที่ ๗ ให้ได้ตลอดเวลา

พระลัมมาลัมพุทเธเจ้าตรัสไว้ใน ทานสูตร ว่า

“เมื่อจิตเลื่อมใสแล้ว ทักขิณาทานในพระตถาคต ผู้ลัมมาลัมพุทเธเจ้าและในสาวกของพระองค์ ชื่อว่า มีผลน้อย ย่อมไม่มี”

อาณิสสในการให้ทาน ที่จะส่งผลต่อตัวผู้ให้ยิ่งใหญ่ไพศาลเพียงไร เป็นเรื่องที่มีความละเอียดอ่อนมาก แต่ถึงอย่างไร

การให้ที่มีผลมาก (๑)

๒๗๕

พระบรมศาสดาทรงมีพระมหากรุณา แจกแจงเรื่องการให้ทาน ที่ถูกหลักวิชาและไม่ถูกหลักวิชาไว้อย่างละเอียดลออเช่นกัน ซึ่งเป็นสิ่งที่เราควรจะศึกษาให้ดี เพราะเรามีเวลาอยู่ในโลกนี้ไม่นาน เดียวก็ต้องละจากโลกนี้ไปเสวยสุขในสุคติโลกสวรรค์ เมื่อมีเวลาเหลืออยู่น้อย จึงจำเป็นต้องรู้จักวิธีที่ทำบุญน้อยแต่ให้ได้ผลมาก ทำบุญมากก็ได้ผลมากทัฬหี ให้ช่วงชีวิตอันแสนสั้น ในโลกนี้ เป็นช่วงเวลาที่มียุคค่ายิ่งสำหรับพวกเราทุกๆ คน

*ในสมัยหนึ่ง พระผู้มีพระภาคเจ้าประทับอยู่ที่วัดพระเชตวันมหาวิหาร อารามที่ท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐีสร้างถวาย ทุกๆ เย็น ท่านเศรษฐีจะหาโอกาสไปเข้าไปเฝ้าพระผู้มีพระภาคเจ้า เพื่อฟังพระธรรมเทศนา แต่มีเรื่องที่แปลกอย่างหนึ่ง คือ หลังจากท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐีได้บรรลุธรรมเป็นพระโสดาบันแล้ว ท่านได้เป็นกองเสบียง ทูมเทศน์สนทนงานพระศาสนาอย่างเต็มที่ แต่ท่านไม่เคยทูลถามปัญหา กับพระบรมศาสดาเลย เพราะท่านมีความเกรงใจและคิดแทนพระพุทธเจ้าว่า พระพุทธองค์เป็น กษัตริย์ผู้ละเอียดอ่อน ถ้าพระองค์จะแสดงธรรม เพราะดำริว่า คฤหบดีมีอุปการะมากแก่เรา หากพระองค์จะแสดงธรรม ก็จะต้องลำบากเปล่าๆ

การให้ที่มีผลมาก (๑)

๒๘๐

ฝ่ายพระบรมศาสดาทรงดำริว่า เศรษฐีนี้รักษาเราในฐานะที่ไม่ควรรักษา เพราะเหตุว่า เราได้ตัดศีรษะของเราที่ระดับประดาแล้ว ควักดวงตาของเราออก ชำแหละเนื้อหัวใจให้เป็นทาน สละลูกเมียผู้เป็นที่รักเสมอด้วยชีวิต บำเพ็ญบารมีนานอยู่ถึง ๔ อสงไขยแสนมหากัป เรบบำเพ็ญมหาทานบารมีทั้งหมดนี้ ก็เพื่อแสดงธรรมแก่ผู้มีบุญ แต่ท่านเศรษฐีนี้รักษาเราในฐานะที่ไม่ควรรักษา จากนั้นพระพุทธองค์ทรงแสดงธรรม ให้พุทธบริษัทได้รับฟังกัน

หลังจากแสดงธรรม พระพุทธองค์ได้ตรัสถามท่านเศรษฐีว่า “ดูก่อนคฤหบดี ในตระกูลของท่านยังให้ทานด้อยอยู่หรือ”

บังเอิญในช่วงนั้น เศรษฐกิจการเงินของท่านเศรษฐีฝืดเคืองมาก แต่แม้เงินทองจะร่อยหรอลงไปทุกวัน ถึงกระนั้นก็ยังมีความศรัทธาที่จะถวายภัตตาหารแด่ภิกษุสงฆ์ตามปกติ ท่านเศรษฐีกราบทูลว่า “ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ในตระกูลของข้าพระองค์ยังให้ทานตามปกติอยู่ แต่ท่านนั้นเป็นของเศร้าหมอง มีเพียงข้าวปลายเกรียนกับน้ำผักดองเท่านั้น”

พระผู้มีพระภาคตรัสว่า “ดูก่อนคฤหบดี บุคคลให้ทานอันเศร้าหมอง หรือประณีตก็ตาม แต่ให้ทานนั้นโดยไม่เคารพ ไม่ทำความนอบน้อมให้ ไม่ให้ด้วยมือตนเอง ให้ของที่เหลือ ไม่

การให้ที่มีผลมาก (๑)

๒๘๑

เชื่อกรรมและผลของการให้ทาน คราใด เมื่อทานผลัดผลในตระกูลของเขา จิตของเขานั้น ย่อมไม่น้อมไปเพื่อบริโภคอาหารอย่างดี ย่อมไม่น้อมไปเพื่อนุ่งห่มผ้าอย่างดี ย่อมไม่น้อมไปเพื่อใช้สอยยานอย่างดี ย่อมไม่น้อมไปเพื่อบริโภคกามคุณ ๕ อย่างดี แม้บริวารชนของผู้ให้ทานนั้น คือ บุตร ภรรยา ทาส คนรับใช้ คนทำงาน ก็ไม่เชื่อฟัง ไม่เจียหูฟัง ส่งจิตไปในที่อื่นเสีย ข้อนั้นเพราะเหตุไร ทั้งนี้เป็นเพราะผลแห่งกรรมที่ตนกระทำโดยไม่เคารพนั่นเอง

ดูก่อนคฤหบดี บุคคลให้ทานอันเศร้าหมองหรือประณีตก็ตาม แต่ให้ทานนั้นโดยเคารพ ทำความนอบน้อมให้ ให้ด้วยมือตนเอง ให้ของที่ไม่เหลือ เชื่อกรรมและผลของการให้ทาน คราใดเมื่อทานผลัดผลในตระกูลของเขา จิตของเขารู้ให้ทานในตระกูลนั้น ย่อมน้อมไปเพื่อบริโภคอาหารอย่างดี น้อมไปเพื่อนุ่งห่มผ้าอย่างดี น้อมไปเพื่อใช้สอยยานอย่างดี น้อมไปเพื่อบริโภคกามคุณ ๕ อย่างดี แม้บริวารชนของผู้ให้ทานนั้น คือ บุตร ภรรยา ทาส คนรับใช้ คนทำงาน ก็เชื่อฟังดี เจียหูฟัง ไม่ส่งจิตไปในที่อื่น ข้อนั้นเป็นเพราะผลของกรรมที่ตนทำโดยเคารพ

ดูก่อนคฤหบดี เรื่องเคยมีมาแล้ว มีพราหมณ์ชื่อ เวลามา พราหมณ์นั้นได้ให้ทานเป็นมหาทานอย่างนี้ คือ ได้ให้ถาดทอง

การให้ที่มีผลมาก (๑)

๒๘๒

เต็มด้วยรูปียะ ๘๔,๐๐๐ ถาด ถาดรูปียะเต็มด้วยทอง ๘๔,๐๐๐ ถาด ถาดสำริดเต็มด้วยเงิน ๘๔,๐๐๐ ถาด ให้ช้าง ๘๔,๐๐๐ เชือก มีเครื่องประดับล้วนเป็นทอง มีธงทอง คลุมด้วยข่ายทอง ให้รถ ๘๔,๐๐๐ คัน มีเครื่องประดับล้วนเป็นทอง มีธงทอง คลุมด้วยข่ายทอง ให้แม่โคนม ๘๔,๐๐๐ ตัว มีน้ำมันไหลสะดวก และของที่ประณีตชนิดต่างๆ อีกเป็นอันมาก ถวายทานตัดขาดออกจากใจ

ดูก่อนคฤหบดี สมัยนั้นเราคือเวลามพราหมณ์ เราได้ให้ทานนั้นเป็นมหาทาน ก็ในทานนั้น ไม่มีใครเป็นพระทักษิณยุบุคคล ใครๆ ไม่ชำระทักษิณานั้นให้หมดจด ถึงกระนั้นเรากียังทำทานจนตลอดชีวิต ทานที่ท่านเชื่อเชิญ ท่านผู้ถึงพร้อมด้วยทิวสิริผู้เดียวบริโภคนั้น มีผลมากกว่าทานที่เวลามพราหมณ์ให้แล้ว ทานที่บุคคลเชื่อเชิญให้ท่านผู้ถึงพร้อมด้วยทิวสิริร้อยท่านบริโภคนั้น มีผลมากกว่าทานที่บุคคลเชื่อเชิญให้ท่านผู้ถึงพร้อมด้วยทิวสิริหนึ่งท่านบริโภคนั้น ทานที่บุคคลเชื่อเชิญให้พระสกทาคามีผู้เดียวบริโภคนั้น มีผลมากกว่าทานที่บุคคลเชื่อเชิญให้ท่านผู้ถึงพร้อมด้วยทิวสิริร้อยท่านบริโภคนั้น

ทานที่บุคคลเชื่อเชิญให้พระอนาคามีผู้เดียวบริโภคนั้น มีผลมากกว่าทานที่บุคคลเชื่อเชิญให้พระสกทาคามีร้อยท่านบริโภคนั้น ทานที่บุคคลถวายให้พระอรหันต์ผู้เดียวบริโภคนั้น มีผลมากกว่า

การให้ที่มีผลมาก (๑)

๒๘๓

ทานที่บุคคลเชื่อเชิญให้พระอนาคามีร้อยท่านบริโภคนาน ทานที่บุคคลถวายให้พระปัจเจกพุทธเจ้ารูปเดียวบริโภคนาน มีผลมากกว่าทานที่บุคคลถวายให้พระอรหันต์ร้อยรูปบริโภคนาน ทานที่บุคคลถวายให้พระอรหันต์สามล้านพุทธเจ้าบริโภคนาน มีผลมากกว่าทานที่บุคคลถวายให้พระปัจเจกพุทธเจ้าร้อยองค์บริโภคนาน...”

เมื่อพระบรมศาสดาทรงชี้แจงการถวายทานที่ถูกหลักวิชาแก่ท่านเศรษฐีโดยพิสดารแล้ว ทรงให้กำลังใจท่านเศรษฐีให้เป็นผู้รักในการให้ทานต่อไปว่า “นตถิ จิตเต ปสนนฺนํหิ อปฺปกาณาม ทกฺขิณา เมื่อจิตเสื่อมใสแล้ว ถวายทานในทักษิณายบุคคลผู้เลิศ ทานที่ถวายแล้ว ไม่ชื่อกว่ามีผลเล็กน้อยเลย”

ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา ท่านเศรษฐีก็ทุ่มเทถวายทานด้วยจิตเสื่อมใสตามปกติ และเมื่อช่วงภาวะวิกฤติเศรษฐกิจฝืดเคืองผ่านไป ท่านก็กลับมารวยรอบสอง และสามารถถวายภัตตาหารอันประณีตแด่ภิกษุสงฆ์เป็นจำนวนมากได้ดังเดิม

เราจะเห็นได้ว่า การทำบุญให้ทานที่ถูกหลักวิชา เป็นสิ่งที่สำคัญมาก การให้ที่มุ่งถึงปฏิบัติหาก ถ้าทักษิณายบุคคลมีความละเอียดยของภูมิธรรมสูงขึ้น ก็จะมีอานิสงส์เพิ่มมากขึ้น ปัจจุบันพวกเราทั้งหลายนับว่ายังโชคดียิ่งอยู่ เพราะเรายังมีภิกษุสงฆ์เป็นเพื่อนบุญให้ได้ทำทานอยู่ ก็ให้ตั้งใจไว้เถิดว่า เรายัง

การให้ที่มีผลมาก (๑)

๒๘๔

โชคดีกว่าเวลามพราหมณ์มากมายนัก ที่ยังได้มีโอกาสทำบุญกับ
ทักษิณบุคคล ขอให้พวกเราทุกคนหมั่นสั่งสมบุญให้เต็มที่
และฝึกฝนใจให้หยุดนิ่งเรื่อยไป จนกว่าจะได้เข้าถึงพระรัตนตรัย
ภายในกันทุกคน

